

فی ۲ محرم سنہ ۳۲۶ و فی ۱۲ کانون ثانی سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نائبر افکار بدر

مدیر مسئول

محمد فطین

سر محرر

فائز مجیز درس عام لرنڈن

مصطفیٰ صبری

صاحب امتیاز

فائز مجیز درس عام لرنڈن

شہری احمد آفندی

مندرجات

ادارہ، مشروطہ	محمد کمال
مقالہ مخصوصہ	محمد اسعد
ندای اہل اسلام	عمر فوزی
سبیل رشاد	ابن الامین احمد توفیق
مقالہ مخصوصہ	علی نظمی
اسلامیت و مدنیت و حریت	محمد رفعت
قوت تشریعیہ	اسماعیل حق
جواب	مصطفیٰ صبری
ترجمہ خطبہ	احمد رشید
صبح الیم	خلیل ادیب
اجال داخلی	
عالم اسلام	
متفرقہ	

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

استانبول ایچون	آپونہ اجرئی	
برسنہ ۷۵ غروش	ولایات ایچون	
الف آبلنی ۴۰ »	۸۵ فروش	
	۴۵ »	
		مالاک اجنبیہ ایچون
		۱۸ فرانق
		» ۹۰ »

درج ایدلیان اوراق اعادہ اولنماز

قارئین : :

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتسزلکده بولنلماقی
رجا اولنور .

صایستی انکار و بشقه لرتك كوله لرینه نولی ایدنه الهك
وله لكرك و انسا نلرك كافسك لعنی اولسون آندن
صرف وعدلی متبول الهی اولسون والسلام علیكم
ورحه الله وبركاته .

§

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندمن حضرتلری
وهمرده حضاره خطاباً « سزه بنم احوالمن سوال
اولسا کرکدر . بنم حقهده سزه نه دیرسکر » بیور -
ملرله حضار « یارسلو الله شهادت ایدر زکه سن تبلیغ
وادای احکام و نصیحت ایلدک » دیدیلر .

ایشته عرفاتده اوکله وقتنده محلل مزبورده خطبه
اوقوقه سنت اولدی و بو مزبورده اعظم امتدن بك جوق
ذاتلر عالی « مهم خطیلر اءفودی .

اسبق موصل والیسی
احمد رشید

—

ضیاع الیم

یازق تریا بکده اولمش !

—

بین الاثراب تمیز ایتمش رجال سابقه دن بر ذات ،
دنیا به وداع ایدر ایتمز صومعی ایکنی اوچی هیچ برزمان
تجاوز ایدمین غزیه لرمن آره سنده نه غریب بر امتحان
مسابقه آچیلیردی . بو بر حقیقتدرکه ، بوکون ایضاحه
لزوم کوسترمز .

موضوع برده خواص بندکانه ، طلوع مهر حریتله
نه ماهیتده ، نه خالتهده یارادلمش اولدقلری بتون وضوح
وقوتیله نظر لرده تعین ایدن او طالع و ییلدیزی بارلاق
افاقه (۱) تملق ایدم جک اولورسه ، اوکون هر غزیه نك
هیئت تحریریه سی بك بسوك بر فصالت ابراز ایدرلر ،
شایان تصویر بر تلاش و بیج و ناب ایجنده کوریلورلر -
حق بر قطعه سی قاجیر لمقسنین او مرحوم مشار الیهلرک

ای ناس ! نسا رکز ایچون سزک اوزر کزده حق واردر ،
سزک ایچورده انلرک اوزر زنده حق واردر . فراشکزه
بشقه نخی وطنی ایتدیر میله . ایسته مدیککز آدملری
اذنکز اولدقجه بیوتکزه ادخال ایتمه لر ، اتیان فحش
ایلمه لر . اگر بوندلی یاپارلر ایسه کندولر نی زجر آ
فراشکزدن مهجور ایتمه و ایجنتمکسز بن دوکسکه
من طرف الله مأذونمکز ، و احکمر حقکزده رعایت
و اطاعت ایدرلر ایسه صورت معرفوده رزق و کسوملری
اوزر یکزده در تحقیقاً قادیسلر عسکزده عاریشدر .
فصلرندن هیچ بر شته مالک دکسکز . آنلری امانه الله
اوله رق آلورسکز و کله الله ایله استحلال ایدرسکز .
امدی نسا کز حقنده الله اتقا ایدیکز . و خبر اولاجق
شیلری آنلره توصیه ایدیکز .

ای ناس ! حقیقه مؤمنلر قرداشدر . هیچ رشق
ایچون قرداشك مالی کندوسته حلال اولمز انجق طیب
نفس ایله اولور . تبلیغ ایتدی ؟

« بیورملرله حضار اوت ! دیدکلرنده « حاضر
اولانلر قائب اولانلره تبلیغ ایتسون « دیو امر ایدوب
خطبه به دوام بیوردیلر . »

ای ناس ! بندن صکره کفره رجسوع ایدوبده
بر بریکزک بونینه اورمیسه سکز . بن ایچکزده کتاب الله
ایله اهل یتیمی بر اقدم . لازم اولان شیلری انلردن
اخذ ایتدیککز حالده ضلالتده بولغز سکز . تبلیغ
ایتدی ؟

« بیورملرله حضار اوت ! دیدکلرنده « یارب
شاهد اول « دیوب خطبه به دوام بیوردیلر . »

ای ناس ! تحقیقاً الله تعالی هر وارده ایچون میراثدن
نصیبنی تقسیم بیوردی و ثلث مالدن زیادهده وصیتی وارث
حد نه جائز کورمدی . ولد صاحب فراشکدر . عامر
طاشلور . یعنی محسن ایله زنا ایتدیکی تبین ایلدکده
رجم اولور .

بشقه سنک ولد اولدیغنی ادعا ایله سکندی ولد

ترجمه حال منی تدقیق و نشره معطوف اولان فدا کار -
لفکره او یوزده بلکهده طقسائی برهیچدن، برهچا -
هیچدن بشقه برشی اولیان اعظمک مناسقب فاخره منه
عائد ستونلر طولوسی یازیلان مناسقب و اغراضاتک ،
مراسم تدفیلیه ک ششمه منی - هرکی اولسون عاشق
ایده جک برصورتده - نظرلرده دهه زیاده بارلا تمن
ایچون بدل ایدیلن غیرلرک تصور مرابی حقیقه "ذهنلره
طورغونلق کتیرد .

افکار عمومیه ک تربیه و ترقیات مایه ک ناطقه
بیان و ترجمانی دیمک اولان مطبوعات، ایچون بو درلو
احوال ، فی الحقیقه بیسوک برقصودرد ، کوچوکلکره ،
باعث شیندر . فقط - حق الانصاف اعزاف ایتلی ب -
او قصورک ، او کوچوکلکک ، او خجالتک یته یوزده
طقسائی افکار عمومیه و تربیه و اخلاق ملیه منی درکه
هیجیبه تنزیل ایدن ؛ ناطقه صرفان ملتی کلیدلوب سو -
لدیران زمانه ، زمان بی امانه اسناد ایلیمک لازم کلیر .

کندی می استعراذ قیلندن شو برقاچ جملهی یازمقدن ده
منع ایدمه یورم: هله او انکار و افاحه نسبتی اولان ویا
منسوب کجینیمک ایستین ، برقسم مهمی ده مجرد ناملر -
ینک غنیه به درج ایدلش اولمندن ذوق آلان جنازه -
جیلرک ، او خلوصکاران و مرده پرورلرک دیدیکم یوله
مرتب برموکب محتشمه التحاق اینک اظهار ایلدکاری
شوق و تهاکی تصور ایدیورم ، شودقیقه ده اوزواللیرک
آلای آلای ، قافله قافله کوزمک او کندن کچدکلری
کور بیسورمه بی اختیار بکا برکولمک عارض اولیور .
ای وطنک سعادت و سلامتدن ، ملتک تکامل و اعتلا -
سندن بشقه برشی دوشونمین هیئت محترمه ، امینمک
بوسطلری اوقور بکن اوصورت سزلی ده خنده به
دعوت ایلرک کدر .

دم افلاق انقلاب ، روز نخستین اجلاماز اولان
(۱۰ تموز ۳۲۴) تاریخ میلندن بری جراند یومیه
و اسبوعیه دن ، رسائل موقوته دن حالا ، استقبالا اقبال

و سعادتمزه عائد رحصه مباهاته مظهر اولان و مطالعاتی
عادتاً احتیاجات میردن صایان خلقمزه خلق مسعودمن
سرنامه می کورر کورمن آرتق او وادی مرده پسندا -
نده بیان فکر ایدمه جکمه احتیال و بره منلرله حقیدلرله
اوت ، بن بو کون بو محترم ستونلرده ؛ دنیای التفاه واک
یوکسک طبقاتی نفسنه لایق کورمه جک برخلقت ممتازه
و مستثناده ، یارادلش ؛ بتون کون معنی اعلایه جالشمش
برذات ستوده صفاتک مناقیدن ثباتک ، اوروح پاک و علین
بروازه بوصورتله برتحفه ناچیز انحاف ایلیمک ایستیورم .
شوصوک ، زمانلرده برآی قدر بی آیاقدن دوشورن
برنضا ، عارضه سبیلله موقع مأموریتده انحق ایکی اوچ
دفعه اثبات وجود ایدمه بیلش ایدم . بو کچن کاتون
اولک اوتوزینه متصادف صالی کونی یه اتقان و خیزان
دائرهبه بول اغراضاتش ، سکون و عطالتک (۱) روحه
اراث ایلدیکی قوتی تبدیله مقصدیلله مطالبه به وقت
بولامدیقم غنیه لری جیمندن جیقاروب کوز کزیدیرمک
باشلامش ایدم . برآرائی تردیه تقرب ایدن اوله جینک
بردنبه : « یازق ، ثریا بلکده اولمش ۱ » دیمسی ؛ خسته
وجودی اودرجه صارصمش ای کی ، زوالی آدم
سویلدیکنه پشیمان اوله رق شاشیروب قلش ایدی .
« یازق ، ثریا بلکده اولمش ۱ » بواوبله برجه ، اوبله بر ترکیب
ناقص و تلفه داردرک ، صمیم قلب و روحه عکس تأثیر بی ؛
صحیفه لرله بازی بازسام ، یه افهام ایتیمک ممکن اولاماز .
آرهدن بر ساعت کچر کچمز بو قره خبر ، دائره ک
هر طرفه یایلیمش ایدی . ثریای طانیانلرک هان عمومی ،
اوله جی ابله همزبان اوله رق تکرار ایدیورلردی ؛
« یازق ، ثریا بلکده اولمش ۱ » ایلک خبری تعقیب ایدن
آهنک بیان آرهدنده شوفرک وار ایدی : « تأسف
اولنورک ، مرحومک جنازه سنده اوله جیلردن بیله
کیسه بولنه ماش ، کم بیلیر نه قدر غریبان قالمشندرا . .
ایشته بو سوزلرده او ایلک جمله بی ، او ترکیب ناقص
و حزن انگیزی اتمام و توضیح ایلوردی .

آرتق برازده ثریامزدن بحث ایتمک ، بومزیتلی بی
آکلایه بیلدیکم قدر محرم قارینده طامق ایستورم که
- جالب انقباض قاطی حاوی بولنق اعتباریه - یازم جقم
سطرلرک طبعه کلال آور اولیه جفتی امید ایله بیلیرم .

ثریا بک کم ابدی ۹. اوزافدن یاقیندن بیلنلرک قسم
کلیسی مرحومی، معارف نظارتک تاریخ تاسیسندن بری
برقاج قالیه کیرن واک صکره یکریمی سنی متجاوز زمان
ظرفندهده (مجلس کیر معارف) عنوان مشعشله درت
بش آئی اوله، نظارتی اساسندن تحریب ایله عظیم بر
هرج ومرجه اوفرادان اوغریب تفسیقک تاریخ تطبیقه
قدر موجودیتی محافظه ایدن هیئک، اک طوغریبی
هیئت معظمه بک بر اعضاسی صفتیه طانیرلر . بن ایسه
ثریایی برازدها اولدن، (جریده حوادث) باش محرری
صفتیه سماعاً طانیردم .

مجلس مبعوثانک اوتوز اوچ سنه اولکی ایلمک دورده
کشادنی و آندن برازدها اولکی زمانلری ادراک ایدن
یاشلی باشلی مطبوعات منسبلرندن، ثریامزک شېخ الجرائد
عسوانی آلان اوغرتده (کاتب) اولدینی ایتمش
ایدم . اوتاریخچرده ، اوزمانلرده غزته لره یازی یازانلره
کاتب دینلیدیکی، اوکاتبلرک عددی اوچی بشی تجاوز
ایدمه دیکنی، واولفظک (محرر) . تحویلی اوزرتدن
هنوز بک جوق برزمان کچمیدیکنی ایسه ، ینه اووقتره
بیشنلر بک کوزل بیلیرلر .

موزه باش کتایندده کچمیدیکم اون سنه قدر برمدت
ظرفنده بالاایجاب بعضاً دائرة نظاره یول اوغرااندقجه
ثریا بکی ، عددی آئی ایله سکرز واده سنده محدود قالان
اعضا مینانده کورردم . صهرمی کلش ایکن شو حقیقه ده
اعترافه مجبورم که ، اعضاسنک مقداریله او پارلاق عنوانی
پیشنده برنسبت و توافق کوریلهمین اوزمانکی (مجلس
کیر معارف) هر حالده او دونکی هیئت معظمه دن
بوگونکی منسور الافکار ارکاندن بک جوق زیاده ایش
کورویور، بک جوق زیاده ایشه یارابوردی ۱. سوابق

حدسبعنه تقر ایدن سنین عمری ایچیده فردی
ایچمه مش ، لندن کله بیلدیک قدر خوز کون عمومک
خیر وفعنه وقف حیات ایتمش ، حق بولندن برکون
بیله آرمامش ، بشوش سیاسی و ذوق محاضراتیه هر
کورددیکی ، هرکه روشددیکی انسانک قلنه زول نایدیر
برحبت صمیمیه القایلمش بویه بر انسان کامل ، شبه
ابدیه مزکه ، ص اغلقنده اولدینی کی ده اوتحالیتمده
آلایش و احتشامه افشاردن آزاده در . اوت ، بک
طبعیه درکه ، بوخلقت وخصلته یارادیلان عالی طبعمان
و عرفای امت :

بمد از وفات تربت من در زمین محو

در سینه های مردم عارف مزار ماست

فیض و سرینه مظهر درلر . فقط ، آه فقط .. بو
حقیقت بک انی بیلندیککی ، بک کوزل تقدیر ایدلدیککی
حاله کولک ایستورکه ، برزمانلر بزده وایوم دیار
غریبه اصحاب کای وفضیلتک حیاتلرنده ، محاسنلرنده
مرتبه لرنه کور ، نائل اولدقلری تأثر حرمت و قدرشناسی
شمده دروغ اولتمسور . چونکه حیات اجتماعیه من،
ملیت و قومیتیمز ایچون بو بک الیم بر حال ، بک آحیقلی
بر نشانه بدبختیدر .

برملتک ، برقوم و جمعیتک معرفت و مدیتدن فضائل
و کالات انسانیه دن نه درجه لرده نصیبه دار اولدقلری
کوستروب بیلدیره جک مأثر فاخره و دلالتله مشکوره دن
برسیده ایچارنده یتیشن نوادر فطرت وارباب دانش
و فضیلت حقارنده لایق اولدقلری وظیفه رتبه شناسی
و توقیرک طرز و صورت ایفا سنده تجلی ایدر . ان شاء الله
سایه اجتهاد و معانیزده بوندن بویه او بیوک نقصانی ده
جبر و تلاقیه ، حیت و معالی ایله محبول و طنداشانمزک
هر صورتله تقدیر و حرمتله نائلیلری ادراکه ، زمانک
بو یوزدن قلبلرده آجدینی او درین باره لری، او وجدای
نسوز و فجع اضطراراتی قبا یوب تسکین ایتمک موفق
اولورز .

مرکب سکر اون نفوس تشکیل ایلیرودی . عمری
ایچمه تأهل ایتیمش ، تأهلی عائله سنک آهک ایت
واستقامتی اخلاصه باشایچه بر سبب عد ایلمش اولان بو
پریشان روزگار یك چوق کوته بیان نظر نده مسعود
عد ایدیلیر ، یك چوقلری تزدنه احوال پریشانی حسب
طبعنه حل ایدیلک ایستیلیردی . حقیقت ایله تصور
وخیال بینی نه قدر آچیقدر ، بن برزمینده نری ایله تریای
خاطره کتیررم .
مقری کوی : مایه دی وار
خیلک ادیب

انجمن اهل حق

مجلس مبعوثانک خلاصه مقررانی

اون دردنجی اجتماعه ملك وملت اهانتمش حزبه
دولتی صوبتمش اولان اطهده کی موقوفینک محاکمه لری
وبونلر حقهده تطبیق ایدیله یك معامله قانونیه نك ندن
عبارت اوله یجی مذاکره ایدلمشدر .

اون بشنجی اجتماعه : اطهده کی موقوفین حقهده کی
معامله قانونیه نك اجراسته دتر اولان تذکره صدارتیناهینک
بر انجمن مخصوصه حواله سه قرار ویرلمشدر .

§ مبعوثان طرفندن ویریلان قهر لرلدن بعضیسی
رد اولنمشدر .

§ چهارشنبه کونی مجلس عمومی بولندیقندن شعبه
وقومیسونلرجه ایشلر باقلمش واستدما انجمنی یوزالی
استدما تدقیق ایلنمشدر .

§ مالیه انجمنه استدما دائره سندن حواله ایدیلان

احواله واقف اولانلر ایچنده بو حقیقی انکار ایدمه یك
بر فردك وجودنه احتمال ویرم . هزاران افسوس .

تأثیری زده عکسده ر مدعا لک

معارف نظارتی مکتوبی قلمنه انقسام تاریخی اولان
(۱۳۰۹) دن سکره جناب تریا ایله الفت نظریه م تزیید
ایتمش ایدی . دائره یه سکریر چیقارکن اکثریا کهنه
مردیونلرده ، آلت و اوست قات صفه لرده تصادف
ایلردم . حتی بعضا سلاملاشدیغمزده واقع اولوردی .
فقط ایشته اوقدر . بو تصادفلر ، مرحومه عائد قلمده
تولدایدن محبت مخصوصه یی تزیید ایدر طوروردی . غای
طبع عنقا پسندینه دلالت ایدن طوروله قیافتده کی سادگی
وبریشانلق ایسه بو محبتدن فضلنه بنده برده مراقی ،
مسلك ومشرقی یاقیندن تدقیق ایدوب اکلامق مراقی
حاصل ایلمش ایدی . تریا یك حقهده کی محبت قلبیه مه
کوندن کونه انبساط ویرن رفاقت ومخاطبه کی مبدئی ،
مجلس مذکور باش کتابته مأموریم تاریخی اولان اوچ
یوز اون درت سنمی نیسانک اوائلدر .

ایشته اوتاریمچدن اعتباراً آنجلمده اک چوق کوردیکم ،
مصاحبتدن اک زیاده مثله ذ ومستفید اولدیغم بو محترم
معارف آدمی ایدی . ایچه بر زماندن بری کندینه عائد
حاصل ایلدیکم مراقق منشأ ومولدی اولان هر حاله ،
مأموریتک دها ایلک کونلرنده آکلامغه باشلامش ایدم .
پیش نظر تدقیق وامعامنده آجیلان صفحات ، آرتق
بکا تریا یك نه خصلته ا نه مزینده ، نه کعبده بر انسان
کامل اولدیغی وضوح ایله بیلدی بریوردی . نتیجه
قدیق ایدمه یك کوزل آکلامش ایدم که ، بو محترم انسانک
دنیا ایله علاقه سی دنیایه کلش ، زیاده بولنش اولمقدن
عبارت . هویتی ، بتون آمالی شو اوچ کلمده مندرج .
عائله ، حب وطن ، وظیفه .

اوت ، تریا یك ، اک طوغری تعبیر ایله - عائله سته
یك دوشکون ایدی . یاشده طفسانه یافلاشمش بر
والده سی بولندینی حاله عائله سنی ، نسوان و ایامدن